

Klass: Anthozoa (koralldjur), **Ordning:** Actiniaria (havsanemoner), **Familj:** Edwardsiidae, **Släkte:** Paraedwardsia, **Art:** Paraedwardsia arenaria Carlgren, in Nordgaard, 1905 **Synonymer:**

Kännetecken

En liten och smal havsanemon som lever nedgrävd, med endast munskiva och tentakler synliga vid ytan av bottenstratum. Kroppskolumnen är inklädd med sandkorn. Längden på kolumnen uppgår till 3,5 cm och bredden till 0,3 cm. Kroppskolumnen är cylindrisk, långsträckt och uppdelad i fyra partier. Längst ned har den en rundad ände med en blåsa, s.k. physa, som den använder för förankring och för att gräva i botten. Grävblåsan är dock svagt utvecklad jämfört med andra arter i familjen Edwardsiidae. Därefter följer andra delar av kolumnen i följd; scapus, scapulum och capitulum. Scapus utgör större delen av kroppskolumnen och är täckt med ett kutikulärt hudskikt som kallas periderm. På scapus sitter en mängd spridda små papiller, s.k. tenaculi, som är starkt vidhäftande och till vilka sandkorn fäster. Scapus är ockrafärgad, men är ofta helt täckt av sandkorn, vilka kan ha annan färg. Scapulum saknar periderm och kan vara halvgenomskinligt. Capitulum sitter närmast tentaklerna och är vitaktigt färglöst liksom tentaklerna. Inne i kolumnen finns åtta fullständiga radiella kroppsväggar, s.k. mesenterier, som är vagt synliga som åtta longitudinella ribbor på utsidan av scapus. Det finns även ett antal ofullständiga mesenterier, framför allt inuti den nedre delen av kolumnen, men dessa syns inte på utsidan. På munskivan sitter 16 tentakler som är ordnade i två kretsar kring svalget, med 6 tentakler i den inre kretsen och 10 tentakler i den yttre kretsen. De inre tentaklerna är påtagligt längre än de yttre tentaklerna.

Viss förväxlingsrisk finns med arter i släktet *Edwardsia*. Det finns fem arter i svenska vatten, varav alla är betydligt bredare i förhållande till längden än *P. arenaria* och dessutom har en tydlig grävblåsa i den nedre änden.

Utbredning och status

Arten är spridd i nordatlanten. Vid den amerikanska östkusten är den påträffad utanför Cape Cod, Massachusetts i norr till North Carolina i söder, främst ute vid randen av kontinentalsockeln. Vid den östra sidan av Atlanten har arten en betydligt nordligare utbredning från norra Nordsjön och Skagerrak, upp längs norska kusten hela vägen norrut till Barents hav. Den finns dessutom även rapporterad från Vita Havet. Ett fåtal fynd har gjorts i svenska vatten. Under Svenska artprojektets marina inventering (2006-2009) fann man den vid fyra lokaler i Skagerrak, varav två i Brattenområdet utanför Smögen och två lite mer söderut i höjd med Orust.

Ekologi

P. arenaria är en djuplevande art som lever i sand- eller sandblandad botten i djupintervallet mellan 200 och 640 meter. Arten har sexuell fortplantning och troligen ett frisimmande första larvstadium. Mycket lite är dock i övrigt känt om reproduktionen, de olika utvecklingsstadierna och artens generella ekologi.

Hot

Många koralldjur har farit illa av den omfattande bottentrålningen och det är möjligt att även *P. arenaria* kan ha påverkats negativt. Även ökad sedimentation till följd av trålning och övergödning skulle kunna påverka arten negativt.

Åtgärder

Det är svårt att föreslå specifika åtgärder eftersom kunskapen om artens utbredning och status är så bristfällig. Vidare undersökningar av de djupare områdena i Skagerrak där arten kan tänkas förekomma behövs.

Övrigt

Etymologi, *Para-*, Gr. ”nära, liknande”, *-edwardsia*, namn på ett anemonsläkte tillägnat den franske 1800-talszoologen Henri Milne Edwards. *Arenaria*, Lat.”tillhörande sand”, vilket syftar på artens livsmiljö.

Litteratur

Carlgren, O. 1945. Polypdyr III. Koraldyr. Danmarks fauna 51. G.E.G. Gads Forlag.

Daly, M. 2002. A systematic revision of Edwardsiidae (Cnidaria, Anthozoa). *Invertebrate Biology* 121 (3), 212-225.

Fautin, D. 2011. Hexacorallians of the world homepage, <http://hercules.kgs.ku.edu/hexacoral/anemone2/index.cfm>

Hansson, H. G. 2011. Marina sydskanadinska ”evertebrater”. Webb-upplaga.
http://loven.gu.se/digitalAssets/1480/1480031_hansson-2011.pdf

Karlsson, A., Berggren, M., Lundin, K. & Sundin, R. 2014. Svenska artprojektets marina inventering - slutrapport. ArtDatabanken rapporterar 16. ArtDatabanken, SLU. Uppsala

Författare

Kennet Lundin. Reviderad Kennet Lundin 2015 © ArtDatabanken, SLU 2015.